

**Dr Michał LIPIŃSKI CM**  
**Instytut Teologiczny Księży Misjonarzy, Kraków**

## **APOSTOLAT MARYJNY I KULT NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY OD CUDOWNEGO MEDALIKA W POLSCE**

Kult Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej od Cudownego Medalika kojarzony bywa w Polsce z osobą św. Maksymiliana Marii Kolbego. Uczynił on bardzo wiele dla rozpowszechnienia Cudownego Medalika, jednak przekazany on został wiernym przez św. Katarzyną Labouré (1806-1876) należącą do Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia, popularnie zwanych szarytkami. Do Rodziny Wincentyńskiej, czyli duchowej rodziny związanej ze św. Wincentym à Paulo (1581-1660), obok wspomnianej wspólnoty sióstr szarytek, należy Zgromadzenie Księży Misjonarzy oraz Stowarzyszenie Cudownego Medalika, które w Polsce znane jest jako Apostolat Maryjny (jest to jeden z najliczniejszych ruchów kościelnych o rysie maryjnym) i Wincentyńska Młodzież Maryjna. Wspólnoty te przede wszystkim zaangażowane są w rozszerzanie nabożeństwa do Najświętszej Maryi Panny Objawiającej Cudowny Medalik. Ponadto w Europie i na świecie istnieją lokalne wspólnoty o mniejszym zasięgu terytorialnym, które szerzą Jej kult. Inne gałęzie Rodziny Wincentyńskiej, z których w Polsce znane są: Stowarzyszenie Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo i Stowarzyszenie Konferencji św. Wincentego à Paulo prowadzą szeroko rozumianą działalność charytatywną, a Stowarzyszenie Świeckich Misjonarzy św. Wincentego à Paulo (MISEVI) podejmuje projekty w krajach misyjnych. Objawienie Cudownego Medalika i działalność związanych z nim stowarzyszeń wpisuje się w duchowość Rodziny Wincentyńskiej, a zarazem maryjną duchowość Kościoła.

### **1. Pochodzenie Cudownego Medalika**

W celu zarysowania korzeni Cudownego Medalika w bardzo ogólnym zarysie przedstawiona zostanie postać św. Katarzyny Labouré i historia jej objawień.

Cudowny Medalik został przekazany Kościołowi za pośrednictwem św. Katarzyny Labouré, która urodziła się 2 maja 1806 r. w Fain-les-Moutiers leżącym w Burgundii we Francji jako ósme z siedemnaściorga rodzeństwa – przeżyło

z niego siedmioro. W rodzinie panowała atmosfera naznaczona religijnością<sup>1</sup>. Gdy Katarzyna miała osiem lat, 9 października 1815 r., zmarła jej matka. Wówczas, jak wielu świętych w podobnej sytuacji, powierzyła siebie Maryi i poprosiła, by Ona była jej Matką<sup>2</sup>. W związku ze śmiercią matki, zmuszona była podjąć obowiązki gospodyni i opiekowała się gołębnikiem, drobiem, krowami, przygotowywała posiłki dla robotników zatrudnionych w gospodarstwie. To doświadczenie wywarło wpływ na jej charakter i zapewniło praktyczne umiejętności w późniejszym życiu<sup>3</sup>. Równocześnie cechowała ją czynna miłość wobec bliźniego, znajdująca swój wyraz w niesieniu pomocy chorym<sup>4</sup>. Katarzyna odkryła wkrótce powołanie do życia zakonnego<sup>5</sup>, ale ojciec przez sześć lat stanowczo sprzeciwiał się realizacji tych planów<sup>6</sup>. Gdy jego opór minął, w styczniu 1830 r., rozpoczęła życie poświęcone Bogu. Najpierw w domu sióstr miłosierdzia w Châtillon-les-Dombes odbyła postulat, a w kwietniu 1830 r. w Paryżu przy ul. Du Bac, w domu macierzystym tego zgromadzenia, rozpoczęła seminarium (w tradycji sióstr miłosierdzia tak nazywany jest nowicjat). W tym czasie doświadczyła przeżyć mistycznych. Ze względu na tematykę artykułu, wspomniane zostanie jedynie to, że trzykrotnie, tzn. 18 lipca, 27 listopada (najważniejsza wizja z punktu widzenia historii Cudownego Medalika) i 8 grudnia 1830 r. (niektórzy mówią jedynie, że miało ono miejsce w grudniu), doznała objawień związanych z Cudownym Medalikiem<sup>7</sup>.

Wspomniane objawienia zapoczątkowują okres, w którym Matka Boża zaczęła znacznie częściej ukazywać się wiernym, niż miało to miejsce dotychczas. Ponadto o objawieniu tym można mówić jako o granicy w historii objawień maryjnych, przypominającej tę między Starym i Nowym Testamentem. Wcześniejsze wizje były bowiem przeważnie udziałem osób zakonnych, bardziej zaawansowanych w życiu duchowym, a po objawieniach z paryskiej kaplicy sióstr miłosierdzia Matka Boża bardzo często ukazywała się osobom prostym, nawet dzieciom<sup>8</sup>. We wspomnianym, najważniejszym z punktu widzenia Cudownego Medalika, objawieniu z 27 listopada 1830 r. Maryja poleciła św. Katarzynie Labouré: „Kaź wybić według tego wzoru medalik. Wszyscy, którzy będą go nosić, otrzymają wielkie łaski. Niechaj noszą go na szyi. Obfitość łask spłynie na tych, którzy

<sup>1</sup> A. Vernaschi, *Dziedzictwo. Święci i błogosławieni Rodziny Wincentyńskiej*, Kraków 2008, s. 166; W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré i Cudowny Medalik*, Kraków 2017, s. 11-12.

<sup>2</sup> A. Vernaschi, *Dziedzictwo*, s. 166.

<sup>3</sup> W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré*, s. 13-14.

<sup>4</sup> A. Vernaschi, *Dziedzictwo*, s. 168.

<sup>5</sup> Tamże, s. 166.

<sup>6</sup> W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré*, s. 17.

<sup>7</sup> A. Vernaschi, *Dziedzictwo*, s. 168; W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré*, s. 54.

<sup>8</sup> W. Łaszewski, *Świat maryjnych objawień. 100 najważniejszych objawień w dziejach świata. Przesłania – wizjonerzy – sanktuaria*, Warszawa 2020, s. 286.

będą go nosić z ufnością”<sup>9</sup>. Objawienie z 27 listopada 1830 r. jest uważane za najważniejsze, ponieważ podczas niego św. Katarzyna Labouré ujrzała awers i rewers medalika w postaci owalnego medalu, który odwrócił się<sup>10</sup>. Z punktu widzenia związku Cudownego Medalika z Rodziną Wincentyńską bardzo ważne są również okoliczności pierwszego objawienia, a mianowicie fakt, że dokonało się ono w uroczystość św. Wincetego à Paulo<sup>11</sup>. O tych przeżyciach Katarzyna opowiadała jedynie spowiednikowi – ks. Janowi Aladelowi. Jest to wyraz jej osobistej pokory, bowiem Matka Boża nie zobowiązała jej do milczenia na temat spotkania z Nią<sup>12</sup>. Dzięki zabiegom ks. Aladela w 1832 r. przygotowano pierwsze medaliki<sup>13</sup>. W ciągu pierwszych dwóch lat rozdano ponad osiem milionów medalików<sup>14</sup>. Po nawróceniu w Rzymie Żyda Alfonsa Ratisbonne, które miało miejsce w styczniu 1842 r., medalik zaczęto nazywać cudownym<sup>15</sup>. Objawienia te poprzedzają ogłoszenie przez Piusa IX w 1854 r. dogmatu o niepokalanym poczęciu Najświętszej Maryi Panny<sup>16</sup>.

Po ukończeniu formacji początkowej Katarzyna Labouré została posłana do hospicjum w Reully (miejsce posługi) i Enghien (miejsce zamieszkania), gdzie pracując wśród sierot, młodzieży i w hospicjach dla kobiet i mężczyzn, posługiwała do końca życia, który nastąpił 31 grudnia 1876 roku<sup>17</sup>. Swe zadania spełniała w kuchni, ogrodzie, oborze, kurniku i gołębniku, na furcie oraz troszcząc się o bieliznę i odzież podopiecznych<sup>18</sup>. Jak pokornie pracowała, tak z pokorą przyjmowała nadzwyczajną łaskę objawień, czego wyrazem jest jej przekonanie, że uczestniczyła w nich nie ze względu na siebie, lecz ze względu na dobro zgromadzenia i Kościoła<sup>19</sup>. Potwierdził to papież Pius XII, który podczas kanonizacji powiedział, że „została świętą nie z powodu objawień, lecz dlatego że przez całe życie służyła Chrystusowi w ubogich, że w milczeniu i z pokorą każdego dnia spełniała Jego wolę, że podejmowała współdziałanie z Bożą łaską”<sup>20</sup>. Tę pożyteczność nadzwyczajnych łask udzielonych św. Katarzynie Labouré podkreślają

<sup>9</sup> Tamże, s. 286, 297.

<sup>10</sup> W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré*, s. 81-82.

<sup>11</sup> Tamże, s. 68.

<sup>12</sup> Tamże, s. 36-37.

<sup>13</sup> A. Vernaschi, *Dziedzictwo*, s. 169; <https://opoka.org.pl/biblioteka/P/PR/echo201534-nmp> [15 sierpnia 2023].

<sup>14</sup> W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré*, s. 151.

<sup>15</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce (1980-2005)*, red. E. Pruska-Zajdel, J. Owsiak, S. Rospond, A. Zakręta, Kraków 2006, s. 14.

<sup>16</sup> W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré*, s. 149.

<sup>17</sup> Tamże, s. 25-26.

<sup>18</sup> A. Vernaschi, *Dziedzictwo*, s. 169; W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré*, s. 27.

<sup>19</sup> A. Vernaschi, *Dziedzictwo*, s. 170.

<sup>20</sup> Tamże, s. 171-172.

słowa Maryi skierowane do niej, a mówiące o cierpieniu i szczególnych łaskach, których Bóg udzieli modlącym się z ufnością: „Moje dziecko, dobry Bóg chce powierzyć ci pewną misję. Będziesz musiała dużo przecierpieć, ale wzniesiesz się ponad te cierpienia, gdy pomyślisz, że to, co robisz, jest dla chwały Bożej. [...] Czasy są złe. Francji przytrafią się różne troski – obalony będzie jej tron. Cały świat będzie nawiedzony przez wszelkiego rodzaju nieszczęścia. Lecz przychodźcie do stóp tego ołtarza. Tam łaski spłyną na wszystkich”<sup>21</sup>.

## 2. Wspólnoty związane z nabożeństwem do Najświętszej Maryi Panny od Cudownego Medalika

Kult Najświętszej Maryi Panny od Cudownego Medalika szczególnie związany jest z dwiema wspólnotami mającymi status ruchu kościelnego, a są nimi: Wincentyńska Młodzież Maryjna (znana także jako Dzieci Maryi) i Stowarzyszenie Cudownego Medalika (w Polsce znane jako Apostolat Maryjny).

Jako pierwsze powstało Stowarzyszenie Dzieci Maryi. Miało to miejsce jeszcze za życia św. Katarzyny Labouré, powstało 8 września 1837 r.<sup>22</sup>, a zatwierdzone zostało w 1840 r. Wizjonerka doświadczyła wtedy spełnienia życzenia Matki Bożej (oprócz życzenia sporządzenia medalika) – wyrażonego podczas wizji z lipca 1830 roku<sup>23</sup>. Powstanie tego stowarzyszenia związane jest z osobą spowiednika św. Katarzyny – ks. Jana Aladela, któremu niejednokrotnie powtarzała słowa Maryi: „Najświętsza Panna chce, aby ksiądz założył Stowarzyszenie, któremu przyrzeka wiele łask. Ksiądz będzie jego założycielem i dyrektorem”<sup>24</sup>. Pierwsza wspólnota powstała w Beaume, a w 1845 r. założona została pierwsza grupa w Paryżu. Następnie wyszło ono poza granice Francji. Wtedy też, 16 grudnia 1845 r., ks. Jan Aladel CM został pierwszym dyrektorem Stowarzyszenia Dzieci Maryi<sup>25</sup>, a przełożony generalny Zgromadzenia Księży Misjonarzy – ks. Jan Étienne CM – zwrócił się do papieża Piusa IX z prośbą o zatwierdzenie Stowarzyszenia Dzieci Maryi i udzielenie odpustów związanych z przynależnością do niego<sup>26</sup>. Katarzyna sama zajmowała się stowarzyszeniem i doczekała się jego zatwierdzenia przez papieża Piusa IX w dniu 20 czerwca 1847 r., czemu towarzyszyło nadanie przywilejów takich samych, jakimi cieszyła się jezuitcka Sodaliczja

<sup>21</sup> W. Łaszewski, *Świat maryjnych objawień*, s. 291.

<sup>22</sup> AMM – Apostolat Cudownego Medalika. Centrum Apostolatu Cudownego Medalika przy Sanktuarium Matki Bożej Objawiającej Cudowny Medalik w Zakopanem – Olczy: informator, red. T. Lubelski, E. Pruska-Zajdel, M. Daszczyżak, Kraków 2011, s. 11; <https://maryjni.pl/stowarzyszenie-cudownego-medalika> [24 sierpnia 2023].

<sup>23</sup> W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré*, s. 124-125.

<sup>24</sup> <https://mlodziezmaryjna.pl/historia/dzieje-i-historia-stowarzyszenia/> [15 sierpnia 2023].

<sup>25</sup> W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré*, s. 150-151.

<sup>26</sup> <https://mlodziezmaryjna.pl/historia/dzieje-i-historia-stowarzyszenia/> [15 sierpnia 2023].

Mariańska<sup>27</sup>. Do Polski dotarło ono w 1852 r., kiedy we Lwowie dzięki s. Łucji Borowskiej ze Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia powstała pierwsza wspólnota. W 1999 r. opracowano międzynarodowy statut stowarzyszenia, który zatwierdził przełożony generalny – ks. Robert Maloney CM w styczniu 2000 roku<sup>28</sup>.

Powstanie Stowarzyszenia Cudownego Medalika, choć było odpowiedzią na objawienia Maryi w paryskiej kaplicy sióstr miłosierdzia<sup>29</sup>, miało miejsce nieco później, bo w początkach XX wieku i na terenach bardziej odległych, bo na ziemiach polskich znajdujących się pod zaborami. Wówczas w 1905 r. na terenie zaboru austriackiego, na terenie dawnej Galicji, założył je ks. Franciszek Domaradzki ze Zgromadzenia Księży Misjonarzy św. Wincentego à Paulo (w katalogach personalnych Zgromadzenia Księży Misjonarzy jego nazwisko podawane jest w brzmieniu „Domoradzki”<sup>30</sup>). W tym samym roku biskupi polscy skierowali do Stolicy Apostolskiej prośbę o zatwierdzenie stowarzyszenia i nadanie mu przywilejów i odpustów, a w 1906 r. podobną prośbę skierował przełożony generalny Zgromadzenia Księży Misjonarzy. Do prośby tej przychylnie ustosunkował się papież Pius X, który 8 lipca 1905 r. wydał list apostolski ogłaszający statut stowarzyszenia i postanawiający, że każdy kolejny przełożony generalny wspomnianego zgromadzenia będzie naczelnym dyrektorem Stowarzyszenia Cudownego Medalika<sup>31</sup>.

Po II wojnie światowej Stowarzyszenie Cudownego Medalika, podobnie jak inne organizacje kościelne, zostało zlikwidowane w 1949 r. przez władze komunistyczne. W 1980 r., kiedy przypadła sto pięćdziesiąta rocznica objawień Matki Bożej w Paryżu w kaplicy domu sióstr miłosierdzia przy ul. Du Bac, ks. Teofil Herrmann (1921-2003), należący do Zgromadzenia Księży Misjonarzy, podjął próbę utworzenia ruchu zwanego Apostolatem Maryjnym na bazie Stowarzyszenia Cudownego Medalika. Apostolat Maryjny nie posiadał wówczas statusu prawnego, lecz miał charakter nieformalnych grup ludzi świeckich<sup>32</sup>. Sama nazwa „apostolat” stanowiła pewien wybieg prawny – skoro niemożliwe było powołanie do istnienia stowarzyszenia, powołano grupę o innej nazwie, której działanie nie było wprost zakazane.

<sup>27</sup> A. Vernaschi, *Dziedzictwo*, s. 171.

<sup>28</sup> <https://mlodziejmaryjna.pl/historia/dzieje-i-historia-stowarzyszenia/> (15 sierpnia 2023).

<sup>29</sup> *AMM – Apostolat Cudownego Medalika...*, s. 10.

<sup>30</sup> *Catalogue des maisons et du personnel de la Congrégation de la Mission. 1904*, Paris 1904, s. 42; *Catalogue... 1906*, Paris 1906, s. 41; *Catalogue... 1907*, Paris 1907, s. 42; *Catalogue... 1908*, Paris 1908, s. 43; *Catalogue... 1909*, Paris 1909, s. 43; *Catalogue... 1910*, Paris 1910, s. 43; *Catalogue... 1912*, Paris 1912, s. 45.

<sup>31</sup> *AMM – Apostolat Cudownego Medalika...*, s. 11; <http://www.cudowny-medalik.pl/historia.html> [15 sierpnia 2023]; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>32</sup> <http://www.cudowny-medalik.pl/historia.html> [3 sierpnia 2023]; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

Ksiądz Teofil Herrmann, który był założycielem i pierwszym Dyrektorem Krajowym Apostolatu Maryjnego, urodził się 12 sierpnia 1921 r. w Szerokiej, która obecnie stanowi dzielnicę Jastrzębia. Ukończywszy szkołę powszechną, w 1933 r. rozpoczął naukę w Małym Seminarium Księża Misjonarzy w Krakowie. Pod koniec 1938 r. w Wilnie, po tzw. małej maturze, wstąpił do Zgromadzenia Księża Misjonarzy i rozpoczął dwuletnie seminarium internum (nowicjat). Jesienią 1941 r., po zdaniu matury, rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Wilnie. Jednak wkrótce, bo już w marcu 1942 r., musiał je przerwać z powodu likwidacji seminarium. Zatrzymano go i 3 marca 1942 r. trafił do więzienia – najpierw w Łukiszkach, a 30 października 1942 r. został przeniesiony do Poniewieżyka, gdzie przebywał do jesieni 1943 r. Powodem zwolnienia z więzienia była nasilająca się choroba. Wtedy też wyjechał do Krakowa i kontynuował studia organizowane tajnie przez Zgromadzenie Księża Misjonarzy, w Instytucie Teologicznym Księża Misjonarzy w Krakowie. Rok po zakończeniu wojny zdał wymagane prawem egzaminy i 5 maja 1946 r. przyjął święcenia prezbiteratu. Po święceniach w latach 1946-1951 posługiwał w parafii w Żaganiu, a następnie od 1951 r. jako ojciec duchowny w Śląskim Seminarium Duchownym, które miało swą siedzibę w Krakowie i znajdowało się pod zarządem Księża Misjonarzy. W latach 1955-1957 pełnił obowiązki duszpasterskie w warszawskiej parafii Świętego Krzyża oraz w Akademii Teologii Katolickiej odbywał studia specjalistyczne z zakresu Pisma Świętego. W roku akademickim 1957/58 w Krakowie był dyrektorem seminarium internum (nowicjatu), a następnie, w latach 1958-1967 był wykładowcą i wicerektorem kierowanego przez Zgromadzenie Księża Misjonarzy diecezjalnego seminarium duchownego w Gdańsku-Oliwie, natomiast w latach 1967-1971 był jego rektorem. W 1971 r. został rektorem i wykładowcą Pisma Świętego, teologii biblijnej i języków biblijnych w Gorzowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gościkowie-Paradyżu, gdzie przebywał do 1975 r. Tutaj z 43 lat poświęconych formacji duchowieństwa spędził najwięcej, bo 23 lata. W latach 1975-1977 w Rzymie przygotowywał rozprawę habilitacyjną pt. *Miłość braterska w Pierwszym Liście św. Jana*, a praca uwieńczona została kolokwium habilitacyjnym 14 czerwca 1977 r. w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. W 1980 r. założył Apostolat Maryjny, za którego kolebkę uważana jest diecezja zielonogórsko-gorzowska, z którą był tak bardzo związany. Lata 1994-2003 spędził w domu zakonnym przy ul. Radnej 14 w Warszawie, gdzie kierował Centralnym Ośrodkiem Apostolatu Maryjnego i opublikował wiele opracowań poświęconych założonemu ruchowi (m.in. w latach 1991-2003 był redaktorem czasopism: „Promienie Pośredniczki Łask” i „Apostoł Maryjny”), a także artykułów naukowych (około 70 pozycji) i publikacji popularnonaukowych. Zmarł 9 września 2003 r. w Warszawie w opinii świętości (Apostolat Maryjny aktualnie rozpowszechnia modlitwę o jego beatyfikację). Mszę świętą pogrzebową odprawiono w bazylice Świętego Krzyża, a przewodniczył jej abp Tadeusz Gocłowski – metropolita gdański, a koncelebrowali ją bp Paweł Socha (on też przewodniczył uroczystościom pogrzebowym na cmentarzu),

bp Albin Małyśiak i 80 księży (misjonarzy i księży diecezjalnych). Jego ciało złożono w grobowcu Zgromadzenia Księża Misjonarzy na Cmentarzu Powązkowskim przy udziale setek wiernych – także członków Apostolatu Maryjnego<sup>33</sup>.

Dopiero kiedy sytuacja polityczna na to pozwalała, po dziesięciu latach działalności, podjęto próby zatwierdzenia Apostolatu Maryjnego jako ruchu kościelnego. W tym celu wizytator (prowincjał) Polskiej Prowincji Zgromadzenia Księża Misjonarzy – ks. Arkadiusz Zakręta CM, wraz z Dyrektorem Krajowym wystosowali prośbę do Prymasa Polski kard. Józefa Glempa o zatwierdzenie ruchu. Podkreślili okoliczności jego powstania, czyli związek ze 150-tą rocznicą objawień Matki Bożej, przedstawiono początki związane z ks. Domoradzkim w Galicji, odwołano się do zatwierdzenia papieża Piusa X i zwrócono uwagę na dotychczasowy nieformalny charakter grup<sup>34</sup>. W dniu 6 lutego 1992 r. Apostolat Maryjny zyskał zatwierdzenie Prymasa Polski – ks. kard. Józefa Glempa. W wystosowanym z tej okazji piśmie 252 Konferencja Biskupów Diecezjalnych w dniu 29 stycznia 1992 r. przyjęła statut Apostolatu Maryjnego i wyraziła zgodę na jego działanie pod opieką Zgromadzenia Księża Misjonarzy we wszystkich diecezjach kraju<sup>35</sup>. Po dwudziestu pięciu latach działalności, po zmianie sytuacji politycznej, stał się możliwy powrót Apostolatu Maryjnego do swoich korzeni i został on włączony do działającej na całym świecie i zrzeszającej ponad dziesięć milionów członków wspólnoty Stowarzyszenia Cudownego Medalika<sup>36</sup>. Wtedy też, w sierpniu 1994 r., możliwe okazało się utworzenie w Domu Misyjnym w Warszawie przy ul. Radnej 14, Centralnego Ośrodka Apostolatu Maryjnego, skąd założyciel, ks. Herrmann kierował ruchem. Wtedy też odnowiono kaplicę, której w 1997 r. Prymas Polski kard. Józef Glemp nadał tytuł kaplicy Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej Cudownego Medalika<sup>37</sup>. Przez pewien czas, od 8 grudnia 2003 r., Centrala Apostolatu Maryjnego zmieniła siedzibę i przeniosła się do Sanktuarium Najświętszej Maryi Panny Objawiającej Cudowny Medalik w Zakopanem – Olczy, a w 2013 r. powróciła do Warszawy na ul. Radną 14<sup>38</sup>.

<sup>33</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce*, s. 32-34; <http://www.cudowny-medalik.pl/historia.html> [3 sierpnia 2023]; [https://silesia.edu.pl/index\\_php/Herrmann\\_Teofil](https://silesia.edu.pl/index_php/Herrmann_Teofil) [3 sierpnia 2023]; A. Dyczkowski, P. Socha, E. Dajczak, *Żarliwy apostoł*, „Niedziela zielonogórzsko-gorzowska” 41/2003, <https://www.niedziela.pl/arttykul/20632/nd/Zarliwy-apostol> [3 sierpnia 2023]; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>34</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce*, s. 21-22.

<sup>35</sup> Tamże, s. 12-13, 22; <http://www.cudowny-medalik.pl/historia.html> [3 sierpnia 2023]; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>36</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>37</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce*, s. 17, 19-20; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>38</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce*, s. 18; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

Ruch posiada swoją strukturę. Na czele stoi Dyrektor Krajowy powołujący czteroosobową Radę Krajową (taka struktura została ukształtowana przez ks. Herrmanna), która ma funkcję opiniodawczą. W poszczególnych diecezjach działają moderatorzy diecezjalni, którymi są osoby świeckie i duchowi opiekunowie diecezjalni, którymi są księża. Moderatorzy powołują Radę Diecezjalną. Mają oni za zadanie czuwać nad rozwojem Apostolatu Maryjnego i sprawować opiekę nad przewodniczącymi parafialnymi<sup>39</sup>. Grupy parafialne zakładane są przez Zarząd Główny Apostolatu Maryjnego, w skład którego wchodzi Dyrektor Krajowy z Radą<sup>40</sup>. Nad działalnością czuwa wizytator (prowincjał) Polskiej Prowincji Zgromadzenia Księża Misjonarzy św. Wincentego à Paulo<sup>41</sup>.

Po śmierci ks. Herrmanna funkcję Dyrektora Krajowego pełnili kolejno: ks. Jerzy Owskiak CM (2003-2006), ks. Tadeusz Lubelski CM (2006-2013), ks. Jacek Wachowiak CM (2013-2015) i ks. Jerzy Basaj CM (od 1 lipca 2015 r.)<sup>42</sup>.

W 2000 r. ruch liczył blisko 10.000 członków<sup>43</sup> – są to osoby uroczyście przyjęte przez Dyrektora Krajowego zgodnie z zatwierdzonym ceremoniałem, ponieważ w szerszym znaczeniu członkiem Apostolatu Maryjnego jest każdy przyjmujący Cudowny Medalik<sup>44</sup>, np. przy okazji rekolekcji, dni skupienia, czy też w święto Najświętszej Maryi Panny od Cudownego Medalika obchodzone 27 listopada lub w okolicznościach choroby. W 2005 r. Apostolat miał 41 moderatorów<sup>45</sup>. Wówczas Stowarzyszenie Cudownego Medalika było obecne w: Australii, Angoli, Argentynie, Austrii, Belgii, Boliwii, Centralnej Afryce, Chile, Chinach (na Tajwanie), w Chorwacji, Kolumbii, Curacao, Kostaryce, Dominikanie, Ekwadorze, Erytrei, na Filipinach, we Francji, Grecji, Gwatemali, na Haiti, w Hiszpanii, Hondurasie, Indiach, Indonezji, Irlandii, Kamerunie, Kongo, na Kubie, w Libanie, na Madagaskarze, w Meksyku, Malezji, Mozambiku, Niemczech, Nigerii, Nikaragui, Panamie, Paragwaju, Peru, Polsce, Portoryko, Portugalii, Rumunii, Salwadorze, Słowacji, Słowenii, Szwajcarii, Tajlandii, Ugandzie, Ukrainie, Urugwaju, Stanach Zjednoczonych, Wenezueli, na Węgrzech, w Wietnamie i we Włoszech<sup>46</sup>. Stowarzyszenie Cudownego Medalika bierze udział w Kongresach Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich i przygotowuje materiały formacyjne<sup>47</sup>.

<sup>39</sup> Statut Stowarzyszenia Cudownego Medalika w Polsce, 14-15; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>40</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce...*, s. 16.

<sup>41</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>42</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>43</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>44</sup> <https://www.orrk.pl/kongresy-tematyczne/formacja-duchowa/ruchy-a-formacja-duchowa/223-apostolat-maryjny> [15 sierpnia 2023].

<sup>45</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce...*, s. 19.

<sup>46</sup> *AMM – Apostolat Cudownego Medalika...*, s. 40.

<sup>47</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce*, s. 19; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

Za główny cel ruchu wyznaczone zostało szerzenie kultu Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej za pośrednictwem Cudownego Medalika. Wyrazem tego jest organizowana od 2000 r. coroczna pielgrzymka na Jasną Górę odbywająca się w ostatni piątek i sobotę lipca. Jest to jedna z najliczniejszych pielgrzymek przybywających do częstochowskiego sanktuarium, np. w 2008 r. liczyła ponad 4000 pielgrzymów, którzy przybyli wraz z 40 opiekunami. O dynamizmie wspólnoty świadczy też fakt, że przy okazji tejże krajowej pielgrzymki przyjęto 150 nowych członków<sup>48</sup>.

### 3. Duchowość Apostolatu Maryjnego

Prymas Polski kard. Józef Glemp w liście zatwierdzającym Apostolat Maryjny zarysował też bardzo ogólnie duchowość tego ruchu. Jest nim naśladowanie życia Maryi i przeżywanie z Nią miłości do Chrystusa oraz pogłębianie życia wewnętrznego i uświęcanie rzeczywistości ziemskiej<sup>49</sup>. Ks. Herrmann w liście z 8 września 1992 r. zwracał uwagę, iż ruch jest odpowiedzią na potrzeby duchowe i materialne społeczeństwa i ma przyczyniać się do szerzenia królestwa Bożego między ludźmi<sup>50</sup>. Ten główny cel współbrzmi z duchowością św. Wincentego à Paulo, który naśladowanie cnót Maryi uważał za najdoskonalszy sposób oddawania Jej czci, co podkreślił wobec siostr miłosierdzia: „Najświętsza Dziewico, która przyznajesz w swym kantyku, że z powodu Twej pokory Bóg dokonał w Tobie wielkich rzeczy, uprosz temu Zgromadzeniu łaskę naśladowania Ciebie. Przecież posłuszeństwo wynika z praktykowania pokory”<sup>51</sup>. Podobnie chwalił pewnego misjonarza, że naśladował cnoty Matki Bożej: „Najważniejsze było to, że naśladował Ją w Jej cnotach i zachęcał innych do czynienia podobnie. Myślę, że ta pobożność była jedną z głównych przyczyn jego czystości, o której już mówiliśmy i że Najświętsza Dziewica udzielała mu wszystkiego, o co Ją prosił”<sup>52</sup>. To świadczy, że łaska dana św. Katarzynie Labouré została przez nią przyjęta w duchu wspólnoty, do której należała, a nie w sposób ekstrawagancki.

Cel Apostolatu Maryjnego streszcza się w następujących punktach:

- podążanie za Chrystusem w mocy Ducha Świętego na wzór Maryi,
- pogłębianie kultu Niepokalanej przez życie autentycznie chrześcijańskie,
- oddziaływanie na ludzi zaniedbanych, obojętnych i zagrożonych religijnie, zwłaszcza znajdujących się w bliskości śmierci,
- uświęcenie siebie we wspólnocie,

<sup>48</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>49</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce...*, s. 7.

<sup>50</sup> Tamże, s. 22.

<sup>51</sup> Wincenty à Paulo, *Listy, konferencje, dokumenty*, t. 10, Kraków 2019, s. 365.

<sup>52</sup> Tenże, *Listy, konferencje, dokumenty*, t. 2, Kraków 2016, s. 406.

– szerzenie braterskiej miłości i likwidowanie obojętności, niechęci, niezgody, napięć, długotrwałych sąsiedzkich i rodzinnych niesnasek i nieporozumień<sup>53</sup>.

Istota duchowości członka Apostolatu Maryjnego jest zatem zgodna z sednem duchowości chrześcijańskiej<sup>54</sup>.

### *A. Kult Niepokalanej*

Zadaniem członków Apostolatu Maryjnego jest pogłębianie pobożności maryjnej oraz studium mariologii, a więc zgłębianie dogmatu i prawdy o Matce Bożej. Możliwe jest to dzięki Pismu Świętemu i Tradycji, głównie wypowiedziom ojców Kościoła, a także dostrzegając Jej działanie w Kościele i w pojedynczej ludzkiej duszy np. poprzez wewnętrzne oświecenia. Środkiem do tego jest częste ponawianie poświęcenia się Maryi, o oddawanie się Jej do dyspozycji, bycie w szkole Maryi. Chodzi też o nabywanie usposobienia maryjnego. Przykładem poznawania Maryi i upodobniania się do Jej piękna jest św. Maksymilian Maria Kolbe<sup>55</sup>. Podobnie, w duchu św. Wincentego à Paulo, członkowie Apostolatu Maryjnego mają za zadanie przede wszystkim naśladować Maryję jako pierwszą chrześcijankę i wzór życia<sup>56</sup>.

Poświęcenie się Matce Bożej owocuje tym, że człowiek spełnia wszystko:

– przez Maryję – tzn. kierując się Jej myślami, słowami i uczynkami, zwracając się do Niej,

– z Maryją – patrząc na Nią jako na wzór doskonałości, czyniąc tak, jak Ona by postąpiła na naszym miejscu,

– w Maryi – szukając pociechy i schronienia w Bogu przed szatanem, światem i grzechem,

– dla Maryi – broniąc Jej i rozpowszechniając nabożeństwo do Niej.

Ten akt poświęcenia ma być dokonany na zawsze i często ponawiany<sup>57</sup>. Dzięki temu staje się możliwym przynależenie do Jezusa przez Maryję. Poświęcenie to obejmuje całą osobę: rozum, wolę, uczucia, siły, zdolności, dobra zewnętrzne (np. majątek) i dobra wewnętrzne (np. zasługi, cnoty, dobre uczynki). Jego wyrazem jest wierność, sumienność w kierowaniu się przykazaniami Bożymi i realizacji obowiązków stanu. Ma się ono dokonać po odprawieniu spowiedzi, powinno

<sup>53</sup> *Statut Apostolatu Maryjnego w Polsce*, 5-7; *AMM – Apostolat Cudownego Medalika...*, s. 14; <https://www.orrk.pl/kongresy-tematyczne/formacja-duchowa/ruchy-a-formacja-duchowa/223-apostolat-maryjny> [15 sierpnia 2023].

<sup>54</sup> <https://www.orrk.pl/kongresy-tematyczne/formacja-duchowa/ruchy-a-formacja-duchowa/223-apostolat-maryjny> [15 sierpnia 2023].

<sup>55</sup> *Statut Apostolatu Maryjnego w Polsce*, 6; <https://www.orrk.pl/kongresy-tematyczne/formacja-duchowa/ruchy-a-formacja-duchowa/223-apostolat-maryjny> [15 sierpnia 2023].

<sup>56</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=19> [3 sierpnia 2023].

<sup>57</sup> <https://www.orrk.pl/kongresy-tematyczne/formacja-duchowa/ruchy-a-formacja-duchowa/223-apostolat-maryjny> [15 sierpnia 2023].

towarzyszyć mu przyjęcie Komunii świętej<sup>58</sup>, czyli elementy podobne tradycyjnym praktykom poświęcenia się Maryi znane w Kościele. Streszcza to hasło Apostolatu Maryjnego, które brzmi: „Wszystko z Niepokalaną!”<sup>59</sup>. Jest to też sposobność, poprzez życie prawdą o duchowym macierzyństwie Maryi, do przeżywania prawdy o dziecięctwie Bożym, która jest ukazana przez Chrystusa jako warunek osiągnięcia królestwa niebieskiego (por. Mt 18, 3)<sup>60</sup>.

Pierwsza z dziesięciu rad Apostolatu Maryjnego mówi o zwróceniu się w modlitwie do Maryi przed pracą, modlitwą i odpoczynkiem, by spełniać zachętę Chrystusa do modlitwy i czuwania (por. Łk 21, 36). Druga z nich zachęca do codziennego czytania kilku zdań z Pisma Świętego i traktowania ich jako życiowej nauki, by żyć słowem pochodzącym z ust Bożych (por. Mt 4, 4). Trzecia rada mówi o codziennej modlitwie za własną rodzinę, krewnych, przyjaciół, znajomych i współpracowników. Natomiast ósma rada mówi o dawaniu w swoim otoczeniu Cudownego Medalika z wiarą w zapowiedź Maryi: „Wszyscy, którzy go nosić będą, dostąpią wielkich łask”, zaś dziewiąta zachęca do pozyskiwania innych dla wspólnoty i w ten sposób praktykowania gorliwości (por. Rz 12, 11). Dziesiąta mówi o tym, by na końcu dnia myśleć o planach na dzień następny, by był on przeżyty jeszcze owocniej (por. Tt 3, 8-14)<sup>61</sup>.

O potrzebie poznawania Maryi przez studium mariologii, aby Ją bardziej kochać, mówił św. Maksymilian Maria Kolbe: „Na ogół zdawać się może, że wiemy już, kim jest Matka Boża. Ale właściwie musimy przyznać, iż bardzo mało o tym wiemy. Jest o tym trochę książek, ale to wszystko mało. Są tylko pierwsze próbki. Maryja to jakby nieznaną świat”<sup>62</sup>. Jednak poznanie to nie może ograniczać się do płaszczyzny intelektualnej, lecz powinna towarzyszyć mu świadomość, że Maryja jest żywą, kochającą i czystą osobą i Ona sama będzie też wspierać w tym wysiłku poznawczym. Dlatego obok wznoszenia umysłu konieczne jest wznoszenie serca do Matki Bożej. Jest Ona, jak mówi Giacomo Maria Medica, „żywą Ewangelią Chrystusa”<sup>63</sup>. Do tego też zachęcał św. Paweł VI w *Marialis cultus* zachęcając do naśladowania Jej przyłgnięcia do woli Bożej, Jej przyjęcia Słowa (nr 35) i w encyklice *Ecclesiam suam*, przypominającej, że jest Ona podziwiana jako wzór doskonałości chrześcijańskiej (nr 57).

Zachęta do odmawiania różańca jest jak najbardziej w duchu św. Katarzyny Labouré, która mocno akcentowała znaczenie wspólnego odmawiania tej modlitwy przed Najświętszym Sakramentem i zwracała uwagę, by nie był on odma-

<sup>58</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=19> [3 sierpnia 2023].

<sup>59</sup> *Statut Apostolatu Maryjnego w Polsce*, 28.

<sup>60</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=19> [3 sierpnia 2023].

<sup>61</sup> *AMM – Apostolat Cudownego Medalika...*, s. 26.

<sup>62</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=19> [3 sierpnia 2023].

<sup>63</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=19> [3 sierpnia 2023].

wiany mechanicznie, pośpiesznie, bez skupienia<sup>64</sup>. Te słowa świętej wizjonerki doskonale współbrzmia z tym, co o modlitwie różańcowej napisał św. Jan Paweł II w liście apostoelskim *Rosarium Virginis Mariae*, który ukazuje różaniec jako modlitwę należącą do „najlepszej i najbardziej wypróbowanej tradycji kontemplacji chrześcijańskiej” (nr 10), której Maryja jest wzorem – uczy Ona kontemplowania Chrystusa i z podziwem Go adoruje (nr 10). Jan Paweł II przypomniał też słowa św. Pawła VI z adhortacji *Mariialis cultus*, że brak kontemplacji przy odmawianiu różańca przyrównać można do ciała pozbawionego duszy, co czyni z tej modlitwy bezmyślne powtarzanie formuł modlitewnych (nr 12).

Odnośnienie do współczesnych dokumentów dotyczących kultu maryjnego w Kościele ukazuje, że duchowość Apostolat Maryjnego jest zakorzeniona w tradycji kościelnej i pozostaje nadal aktualna.

### **B. Czynna miłość bliźniego**

Pobożność maryjna prowadzi do braterskiej miłości znajdującej swój wyraz w pełnieniu zadań apostoelskich, służeniu bliźnim poprzez przychodzenie im z pomocą w potrzebach materialnych i duchowych<sup>65</sup>. Miłość bliźniego wynika z pierwszego i największego przykazania. Takiej postawy uczy św. Jan apostoł, który wskazuje, że braterska miłość polega na:

- ofiarowaniu własnego życia na wzór Chrystusa (J 3, 16),
- dzieleniu się dobrami materialnymi (J 3, 17),
- nie ogranicza się do słów, lecz dokonuje się „czynem i prawdą” (J 3, 18),
- modlitwie za grzeszników (J 5, 16)<sup>66</sup>.

Czwarta z dziesięciu rad Apostoła Maryjnego zachęca do uświadamiania sobie, że każdy człowiek jest żywym sakramentem Chrystusa i czyniąc dla niego cokolwiek, czyni się to dla samego Chrystusa (por. Mt 25, 40)<sup>67</sup>. Nadmienić warto, że ten rozdział Ewangelii według św. Mateusza akcentujący utożsamienie się Chrystusa z ubogimi, należy do najbardziej znaczących fragmentów biblijnych dla kształtowania się duchowej postawy św. Wincentego à Paulo<sup>68</sup>, który bardzo często się do nich odwoływał wprost, cytując fragmenty opisu sądu ostatecz-

<sup>64</sup> W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré*, s. 196.

<sup>65</sup> <https://www.orrk.pl/kongresy-tematyczne/formacja-duchowa/ruchy-a-formacja-duchowa/223-apostolat-maryjny> [15 sierpnia 2023].

<sup>66</sup> *Statut Apostolat Maryjnego w Polsce*, 7; <https://www.orrk.pl/kongresy-tematyczne/formacja-duchowa/ruchy-a-formacja-duchowa/223-apostolat-maryjny> [15 sierpnia 2023]; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=19> [3 sierpnia 2023].

<sup>67</sup> *AMM – Apostolat Cudownego Medalika...*, s. 26.

<sup>68</sup> R. P. Maloney, *Droga św. Wincentego à Paulo. Współczesna duchowość w służbie ubogim*, Kraków 2017, s. 19, 28; A. Orcajo, *Święty Wincenty à Paulo. I. Studium duchowości. II. Wybór tekstów*, Kraków 2012, s. 111.

nego<sup>69</sup>, ale też w wielu miejscach pośrednio się do tej perykopy odnosił<sup>70</sup>. Konkretnie miłość bliźniego, zgodnie z piątą radą, polega na odwiedzaniu chorych, samotnych, smutnych, zmartwionych, przeżywających żałobę, by okazywać współczucie (por. Rz 12, 15), a szósta rada zachęca do okazywania życzliwości i pogody ducha wobec otoczenia, dla którego członek Apostolatu Maryjnego ma stawać się znakiem radości i nadziei (por. Flp 4, 4; Rz 12, 12). Siódma rada mówi o udostępnianiu książek i czasopism religijnych, by wierni mogli karmić się słowem Bożym (por. Jr 11, 4)<sup>71</sup>. Miłość względem chorych jest powiązana z pochwałą, której św. Wincenty à Paulo udzielił św. Katarzynie Labouré jako młodej dziewczynie, przekonując ją o spełnieniu pragnienia zostania siostrą miłosierdzia. Miał wówczas skierować do niej następujące słowa: „Moja córko, piękną rzeczą jest odwiedzać chorych. Teraz uciekasz przede mną, ale pewnego dnia z radością przyjdiesz do mnie. Nie zapominaj o tym”<sup>72</sup>. Spełniając to zadanie, członkowie Apostolatu często mogą dotrzeć w miejsca, do których trudno jest dotrzeć kapłanowi, jak więzienia, domy opieki, domy dziecka<sup>73</sup>. Nadto w różnych krajach Stowarzyszenie Cudownego Medalika otacza modlitwą kandydatów do kapłaństwa i funduje stypendia misyjne lub w inny sposób opiekuje się ubogimi<sup>74</sup>.

### C. Praktykowanie pokory

Członków Apostolatu Maryjnego ma ożywiać pokora, będąca warunkiem uzyskania łaski Bożej, która jest podstawą uświęcenia własnego i bliźnich<sup>75</sup>. Pokora jest warunkiem osiągnięcia łaski, a środkiem do jej nabywania jest modlitwa, lektura słowa Bożego i regularne przystępowanie do sakramentu pokuty i pojednania. Pokory uczy przede wszystkim Pismo Święte oraz święci (np. św. Teresa Wielka), rozmyślanie metodą św. Franciszka Salezego<sup>76</sup>. Jest ona cnotą nieznaną w środowisku pogańskim, a sam Chrystus nie tylko do niej zachęcał, ale dał też jej przykład, kiedy stał się Sługą Ojca niebieskiego, zwłaszcza kiedy złożył swoje życie w ofierze, wyrzekł się wszystkiego i uniżył samego siebie, stając się posłusznym do śmierci krzyżowej (por. Flp 2, 5-8). Cnota ta była też według jednego

<sup>69</sup> Wincenty à Paulo, *Listy, konferencje, dokumenty*, t. 9, Kraków 2016, s. 233; tenże, *Listy, konferencje, dokumenty*, t. 10, Kraków 2019, s. 309; tenże, *Listy, konferencje, dokumenty*, t. 12, Kraków 2018, s. 97, 110.

<sup>70</sup> R.P. Maloney, *Droga św. Wincentego à Paulo*, s. 28-29.

<sup>71</sup> *AMM – Apostolat Cudownego Medalika...*, s. 26.

<sup>72</sup> A. Vernaschi, *Dziedzictwo...*, s. 166-168.

<sup>73</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>74</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce...*, s. 15.

<sup>75</sup> *Statut Apostolatu Maryjnego w Polsce*, 7.

<sup>76</sup> <https://www.orrk.pl/kongresy-tematyczne/formacja-duchowa/ruchy-a-formacja-duchowa/-223-apostolat-maryjny> [15 sierpnia 2023].

z biografów św. Wincentego à Paulo – Ludwika Emila Bougaud – największą jego cnotą, gdyż uznawał siebie za największego z grzeszników, człowieka niewykształconego, zakładane dzieła przypisywał Bogu i od Niego uzależniał ich trwałość<sup>77</sup>. Cnotę pokory praktykowała także św. Katarzyna Labouré, która pomimo swego wyróżnienia pozostawała w milczeniu, nie dzieliła się łaską spotkania z Maryją<sup>78</sup>.

#### ***D. Uświęcenie własne i bliźnich***

Środkami do własnego uświęcenia są:

- codzienny, najlepiej pełny, udział we Mszy świętej,
- codzienna lektura Pisma Świętego i literatury religijnej oraz jej propagowanie,
- codzienne odmawianie przynajmniej jednej tajemnicy różańca,
- noszenie Cudownego Medalika na znak obecności Maryi w życiu i częste odmawianie widniejącej na nim modlitwy „O Maryjo bez grzechu poczęta, módl się za nami, którzy się do Ciebie uciekamy”,
- udział w comiesięcznych spotkaniach w grupach parafialnych odbywających się dwudziestego siódmego dnia miesiąca,
- uczestnictwo w cotygodniowych nabożeństwach Nieustającej Nowenny do Matki Bożej od Cudownego Medalika lub prywatne jej odmawianie,
- udział w dorocznych rekolekcjach, dniach skupienia, dniach wspólnoty<sup>79</sup>.

Środkami apostołskiego oddziaływania, zalecanymi do praktykowania członkom Apostolatu Maryjnego są:

- rozpowszechnianie Cudownego Medalika w rodzinie, w gronie krewnych, przyjaciół, znajomych i w miejscu pracy,
- rozpowszechnianie Cudownego Medalika wśród dzieci i młodzieży przez katechetów,
- organizowanie niedziel Apostolatu Maryjnego oraz Nieustającej Nowenny do Matki Bożej od Cudownego Medalika,
- odwiedzanie chorych w szpitalach i domach prywatnych oraz osób samotnych, opuszczonych, zagrożonych pod względem religijnym i bliskich śmierci,
- oddziaływanie na otoczenie w duchu braterskiej miłości poprzez wzajemną pomoc, uczynność, ożywanie relacji międzyludzkich kulturą chrześcijańską,
- upowszechnianie lektury religijnej,
- rozszerzanie Apostolatu Maryjnego pośród osób we własnej parafii i w parafiach sąsiednich<sup>80</sup>.

<sup>77</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=19> [3 sierpnia 2023].

<sup>78</sup> W. Rakocy, *Św. Katarzyna Labouré i Cudowny Medalik*, s. 36-37.

<sup>79</sup> *Statut Apostolatu Maryjnego w Polsce*, 9-10.

<sup>80</sup> <https://www.orrk.pl/kongresy-tematyczne/formacja-duchowa/ruchy-a-formacja-duchowa/-223-apostolat-maryjny> [15 sierpnia 2023].

To zgodne z duchem św. Wincentego à Paulo, który za pierwszy cel stawiał własne uświęcenie<sup>81</sup>. Równocześnie zaznaczał potrzebę wielkiej troski o bliźniego, mówiąc: „zostałem posłany nie tylko po to, by kochać Boga, ale i po to, by sprawiać, żeby Go kochano. Nie mogę się zadowolić tym, że Kocham Boga, jeśli mój bliźni Go nie Kocha”<sup>82</sup>.

#### 4. Inicjatywy Apostolatu Maryjnego w Polsce

Wśród inicjatyw podejmowanych przez Apostolat Maryjny w Polsce można wyróżnić: inicjatywy modlitewne (wraz z nowenną przed 200. rocznicą objawienia Cudownego Medalika i zabiegami o beatyfikację ks. Teofila Herrmanna CM), wydawanie materiałów formacyjnych i popularyzujących duchowość związaną z Cudownym Medalikiem.

Na przestrzeni czasu od lat osiemdziesiątych, kiedy został powołany do istnienia Apostolat Maryjny, oprócz *Statutu Apostolatu Maryjnego* wydawane były następujące czasopisma: rocznik „Promienie Pośredniczki Łask” i kwartalnik „Apostoł Maryjny”<sup>83</sup>. Ponadto wydany został *Przewodnik Apostolatu Maryjnego* prezentujący cele i organizację oraz przekazujące podstawowe informacje dotyczące ruchu, *Podręcznik Apostoła Maryjnego, Tajemnica Maryi, Refleksje na miesiąc maj, O apostołstwie świeckich*. Ukazała się też *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce 1980-2005*, która szczegółowo opisuje działalność prawie trzystu grup parafialnych. Powstały też modlitewniki Apostolatu Maryjnego: *Różaniec biblijny, Litania do Niepokalanej Cudownego Medalika*, modlitewnik – swoisty brewiarz członka tego ruchu pt. *Stawajcie się coraz doskonalszymi* i *Nowenna do Niepokalanej Cudownego Medalika*<sup>84</sup>. Szczegółowym opracowaniem traktującym o objawieniach – ich historii i teologii – jest pozycja ks. Waldemara Rakocego CM pt. *Święta Katarzyna Labouré i Cudowny Medalik*<sup>85</sup>.

Powstały też pieśni o Cudownym Medaliku. Szczególnie godnym wspomnienia jest hymn Apostolatu Maryjnego, którego autorem jest ks. Jan Twardowski<sup>86</sup>. Na uwagę zasługuje inicjatywa nowenny przygotowującej do świętowania dwu-

<sup>81</sup> Wincenty à Paulo, *Listy, konferencje, dokumenty*, t. 9, Kraków 2016, s. 27, 151; tenże, *Listy, konferencje, dokumenty*, t. 10, Kraków 2019, s. 107, 269, 313, 399, 518, 522, 527; tenże, *Listy, konferencje, dokumenty*, t. 12, Kraków 2018, s. 123, 206.

<sup>82</sup> Tenże, *Listy, konferencje, dokumenty*, t. 12, s. 263.

<sup>83</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce*, s. 17; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>84</sup> *Księga pamiątkowa 25-lecia Apostolatu Maryjnego w Polsce*, s. 17; <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

<sup>85</sup> <http://opoka.org.pl/biblioteka/P/PR/echo201534-nmp> [15 sierpnia 2023].

<sup>86</sup> <http://www.apostolat.pl/?page=cm&gid=6> [15 sierpnia 2023].

setnej rocznicy objawienia Cudownego Medalika św. Katarzynie Labouré. Zaplanowana jest ona na lata 2021-2030<sup>87</sup>. Istnieje również wiele przedsięwzięć i inicjatyw lokalnych, podejmowanych przez wspólnoty Apostolatu. Stanowią one odpowiedź na znaki czasu i pojawiające się potrzeby.

\*

Choć Cudowny Medalik związany jest z duchową rodziną św. Wincentego à Paulo, jego przekazanie dokonało się dzięki siostrze miłosierdzia, której od początku towarzyszył misjonarz św. Wincentego à Paulo. Jednak nie można przemilczeć faktu, że dla rozprzestrzenienia się Cudownego Medalika w Polsce bardzo przyczynił się św. Maksymilian Maria Kolbe i nawet często to z nim jest łączony ten dar. Widział w nim szczególną ochronę przed działaniem złego ducha: „Kogo diabeł chce uwieść, temu, pod jakimkolwiek pozorem, stara się odebrać Cudowny Medalik. To pokazuje doświadczenie. Nie dajmy się oszukać szatanowi. Maryja dała Cudowny Medalik, więc to nasza kulka, by trafić w serca”<sup>88</sup>. Mówił też o jego rozpowszechnianiu wszędzie, gdzie jest to możliwe: „Jej medalik rozdawać, gdzie się tylko da: i dzieciom, by zawsze go na szyi nosiły, i starszym, i młodzieży zwłaszcza, by pod Jej opieką miała dosyć sił do odparcia tyłu pokus i zasadzek czyhających na nią w naszych czasach. A już tym, co do kościoła nie zaglądną, do spowiedzi boją się przyjść, z praktyk religijnych szydzą, z prawd wiary się śmieją, zagrzęźli w błoto moralne albo poza Kościołem w herezji przebywają – o, tym, to już koniecznie medalik Niepokalanej ofiarować i prosić, by zechcieli go nosić, a tymczasem gorąco Niepokalaną błagać o ich nawrócenie. Wielu nawet wtedy radę znajduje, gdy kto nie chce w żaden sposób przyjąć medalika. Ot, po prostu wszywają go po kryjomu do ubrania i modlą się, a Niepokalana prędzej czy później okazuje, co potrafi... Dużo jest zła na świecie, ale pamiętajmy, że Niepokalana potężniejsza i Ona zetrze głowę węża piekielnego”<sup>89</sup>.

---

<sup>87</sup> <http://www.cudowny-medalik.pl/nowenna/index.html> [25 września 2023].

<sup>88</sup> <https://niepokalanow.pl/wiadomosci/historie-archiwum/cudowny-medalik-a-maksymilian> [2 września 2023].

<sup>89</sup> Tamże.